

Fleksibel pensjon – tidlig uttak og sparing

*Presentasjon på Pensjonsforum, 30.
september 2022*

Erik Hernæs

Finansiert av Norge forskningsråd

Stiftelsen Frischsenteret for samfunnsøkonomisk forskning

Ragnar Frisch Centre for Economic Research

www.frisch.uio.no

Bakgrunn

- Pensjonsreformen gir mange adgang til å ta ut folketrygd fra 62 års alder og kombinere med inntektsgivende arbeid
- Pensjonen blir aktuarielt justert og uttak ved 62 kan gi en reduksjon i årlig beløp på omkring 1/3 i forhold til uttak ved 67
- Om en tar pensjon ut tidlig og arbeider for eksempel til 67, kan inntektsfallet bli stort

Spørsmål

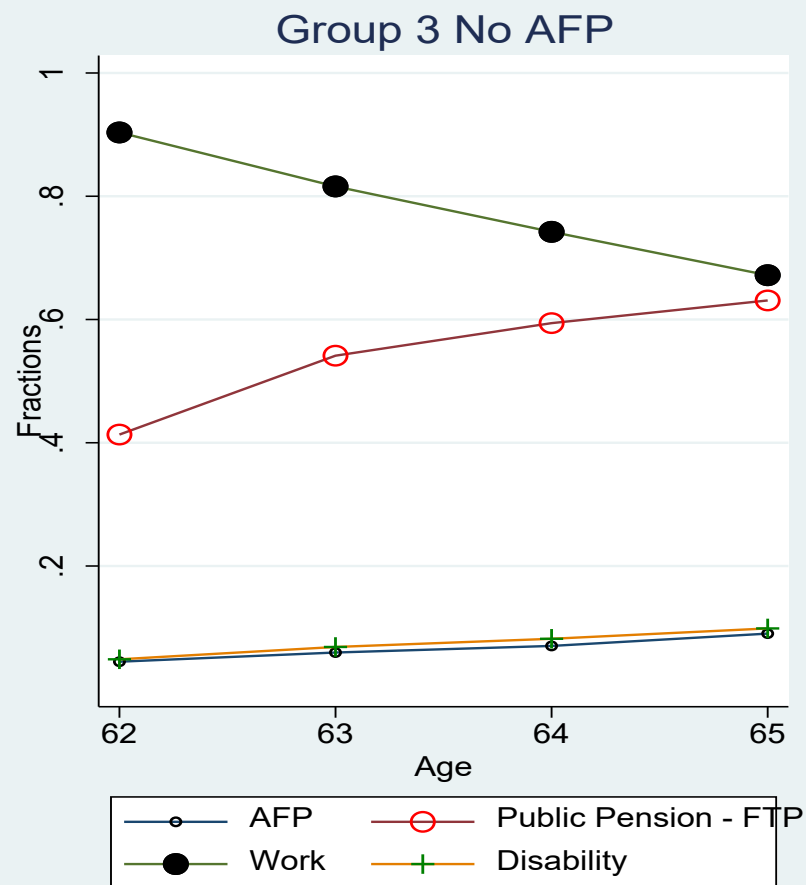
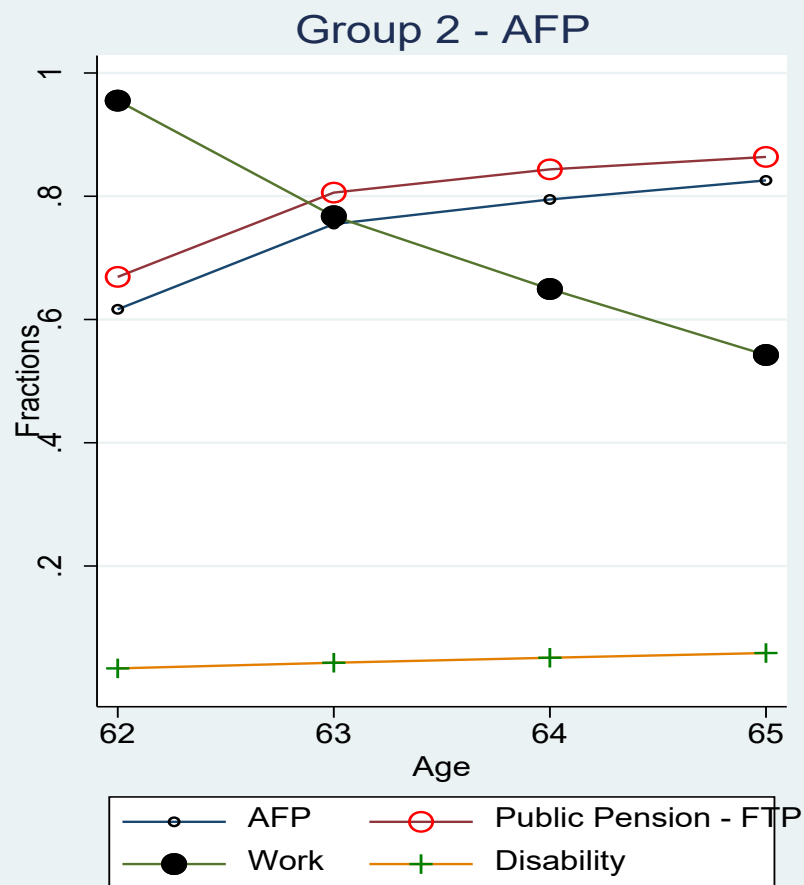
- I hvilken grad spares uttatt pensjon for å jevne ut et senere inntektsfall?
- Er det forskjeller etter utdanning, inntekt og annet i uttaks- og spareatferd?

Datagrunnlag

- Lønn, pensjon, formue og demografi fra registerdata
- Lister over AFP-bedrifter fra Fellesordninger for AFP
- Kopler ansatte til bedrifter ved virksomhetsnummeret

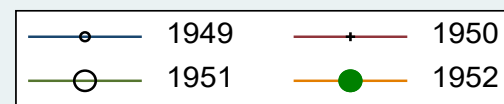
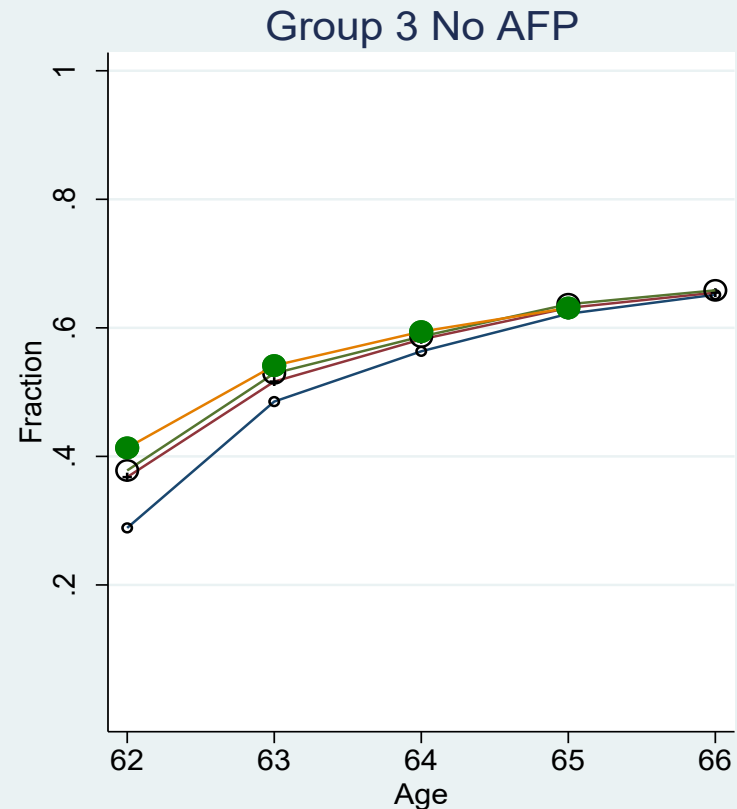
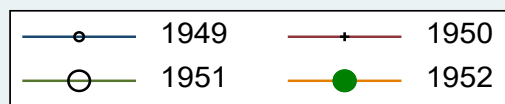
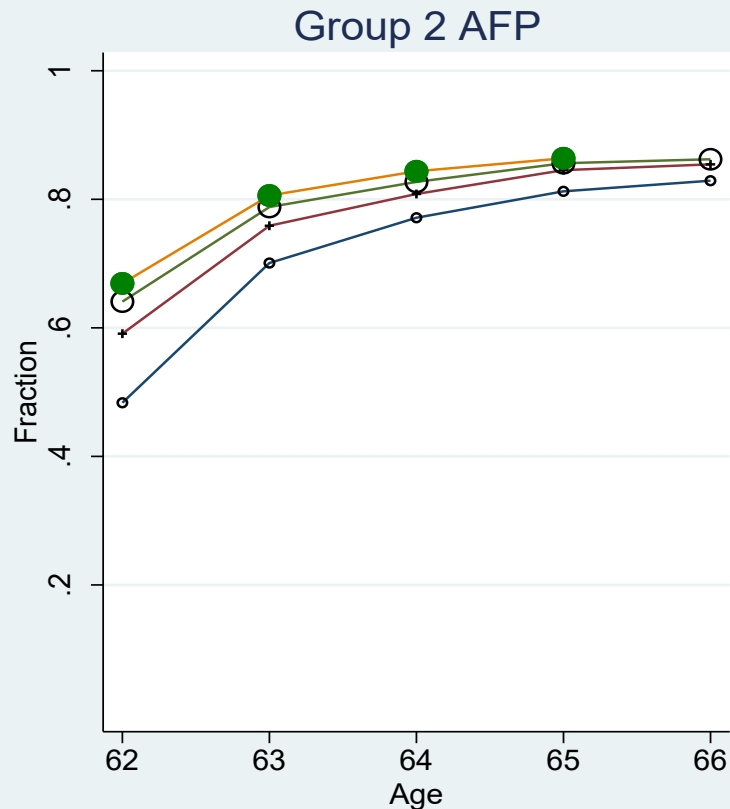
Arbeidsinntekt og pensjon - 1952

Work and pension - Group 2 AFP and 3 No AFP -1952 kohort

Pensjonsuttak ulike kull

Claiming Public pension- Group 2 AFP and 3 No AFP

Avgrensninger og definisjoner

- Vi ser nå på personer fra fødselskohortene 1945-1947 og 1950-1952 som...
- ... det året de fylte 60 hadde arbeidsinntekt minst 1 G og ikke mottok uføretrygd over 0.2 G,
- ... var i privat sektor (med eller uten rett til AFP) og
- ... fylte kravene til ny folketrygd fra 62

Analyse

- Andeler som tar ut ny folketrygd og beløp, 62-65
- Sparing i bank over 4 år, 62-65
- Både samlet inntekt etter skatt, og lønn og pensjon før skatt, mottatt 62-65
- Kontroll for utdanning

Estimeringsresultater

Netto likvid sparing over aldersspennet 62-65, 1945-7 og 1950-2,
1000 løpende kroner

Variable		Reform
----------	--	--------

Etter reform		234
--------------	--	-----

Netto inntekt 62_65 |

62-65:

Arbeid |

AFP |

FTP |

TP |

Utdanning: |

Videregående | 75

Lavere grad | 174

Høyere grad | 289

Ikke AFP-rett | 75

N		90283
---	--	-------

Estimeringsresultater

Netto likvid sparing over aldersspennet 62-65, 1945-7 og 1950-2,
1000 løpende kroner

Variable | Reform Netto inntekt

-----+-----
Etter reform | 234 29

Netto inntekt 62_65 | 0.35

62-65:

Arbeid |

AFP |

FTP |

TP |

Utdanning: |

Videregående | 75 -4

Lavere grad | 174 -61

Høyere grad | 289 -164

|
Ikke AFP-rett | 75 38

-----+-----
N | 90283 90283

Estimeringsresultater

Netto likvid sparing over aldersspennet 62-65, 1945-7 og 1950-2,
1000 løpende kroner

Variable	Reform	Netto inntekt	Inntekter før skatt
Etter reform	234	29	118
Netto inntekt 62_65		0.35	
62-65:			
Arbeid			0.17
AFP			0.13
FTP			0.13
TP			0.08
Utdanning:			
Videregående	75	-4	28
Lavere grad	174	-61	26
Høyere grad	289	-164	14
Ikke AFP-rett	75	38	73
N	90283	90283	90283

Konklusjon

- De fleste starter med å ta ut ny folketrygd så snart de kan og så mye de kan
- Litt lavere uttaksandel blant dem med mer utdanning
- Omtrent samme sparerate som før reformen
- Gir høyere sparing
- Ekstra sparing tilsvarer omkring 70 % av gjennomsnittlig arbeidsinntekt før skatt ved 65 og under halvparten av gjennomsnittlig arbeidsinntekt før skatt ved 62
- Ekstra sparing tilsvarer omkring 1,5 ganger gjennomsnittlig folketrygd ved 65